

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Frikommuneprojektet går ud på, at de medvirkende kommuner og amtskommuner får mulighed for at afholde forsøg, de selv udformer, med alternative opgaveløsninger og/eller styreformere. Formålet med projektet er at tilpasse kommunestyret bedst muligt til de lokale forhold og at give kommunerne bedre muligheder for at udnytte deres ressourcer. Frikommuneprojektet skal på denne måde bane vej for et forøget kommunalt selvstyre.

Den gældende frikommunelov (lov nr. 309 af 4. juni 1986) blev vedtaget af folketinget den 30. maj 1986, jfr. Folketingets forhandlinger 1985-86, sp. 3535, sp. 11724 og sp. 30151, tillæg A, sp. 2279, tillæg B, sp. 1891 og sp. 2231 og tillæg C, sp. 1007.

Lovforslaget indeholder *dels* hjemler til frikommuneforsøg på nye områder, *dels* en forlængelse af forsøgsperioden fra 1989 til udgangen af 1993.

2. Efter frikommunelovens vedtagelse har frikommunerne og ministerierne færdigbehandlet så mange forsøgsforslag, at der nu er over 100 godkendte frikommuneforsøg, og flere forsøg står umiddelbart foran godkendelse.

Frikommunerne har imidlertid fremsat ønske om at gennemføre forsøg på områder, hvor frikommuneloven ikke giver mulighed for at prøve andre opgaveløsninger. Med lovforslaget skabes retsgrundlaget for denne forsøgsvirksomhed.

De forsøgshjemler, der stilles forslag om, er udarbejdet af indenrigsministeriet og de pågældende ministerier. Det gælder for de nye bestemmelser som for reglerne i den gældende frikommunelov, at de giver den enkelte minister adgang til at godkende frikommuneforsøg, der falder inden for de af folketinget givne rammer. Grundlaget for lovforslaget er forsøgsønsker fra nogle af frikommunerne. Vedtages lovforslaget, vil imidlertid som udgangspunkt alle frikommuner – og ikke kun de, der har givet anledning til nye forsøgshjemler – have mulighed for at få godkendt nye forsøgsprojekter.

3. Frikommunerne har fremsat ønske om, at frikommuneperioden forlænges.

Flere frikommuner har inddraget lokale grupper som f.eks. idrætsforeninger, forældreråd osv. i idéfasen og tilrettelæggelsen af forsøgsprojekterne. Det har bevirket, at forberedelsesarbejdet for de enkelte forsøg har strakt sig over et forholdsvis langt tidsrum. Erfaringen med frikommunearbejdet i den forløbne periode tyder generelt på, at især utraditionelle forsøg og forsøg, der går på tværs af sektorgrænser, kræver en så omfattende teknisk og politisk forberedelse, at der kun bliver forholdsvis kort tid til rådighed for gennemførelsen af det færdige forsøg. Af hensyn til en forsvarlig evaluering af forsøgene og for at få rimelige arbejdsmæssige vilkår for udarbejdelsen af nye forsøg har frikommunerne argumenteret for, at forsøgsperioden bør forlænges.

Indenrigsministeriet er enig i frikommunernes opfattelse. Det foreslås derfor at forlænge frikommuneperioden med endnu en kommunal valgperiode til udgangen af 1993.

4. Vedrørende forslaget økonomiske konsekvenser gælder fortsat, at frikommuneforsøg skal være udgiftsneutrale i forholdet mellem staten og kommunerne. Bespareser, som kommunerne opnår ved en mere rationel opgaveløsning, vil således kunne anvendes efter kommunalbestyrelsens beslutning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter ønske fra frikommunerne forlænges frikommuneperioden efter forslaget til udgangen af næste kommunale valgperiode, dvs. til udgangen af 1993.

Til nr. 2 og 3